

Palliativa vidbehovsinjektioner vid vård i livets slutskede

Berörda enheter

Gäller för Region Norrbotten, i samarbete med Norrbottens kommuner.

Syfte

Tillgänglig, likvärdig och ekonomiskt kostnadsneutral hantering av vidbehovsinjektioner vid palliativ vård i livets slutskede, i Norrbotten.

Mål

- 1) Vidbehovsinjektioner vid palliativ vård i livets slutskede ska vara kostnadsfria för patienten.
- 2) Enhetlig rutin för kostnadsansvar.
- 3) För hög patientsäkerhet ska ordinationerna, i möjligaste mån, utan tidsfördröjning vara tillgängliga för: regionen; privata aktörer inom vårdvalet; för kommunal hemsjukvård och särskilda boenden.

Kostnad

Kostnadsansvaret för aktuella injektionsläkemedel ligger på primärvården i Norrbotten.

Ordination

Vidbehovsinjektioner ordinerar av läkare på patientens läkemedelslista.

För icke-dospatienter

Läkare på sjukhus eller hälsocentral ordinerar injektionsläkemedel utan recept i LM (ord_utan_reC). Injektionsläkemedel ska ej hämtas ut på apotek utan ska finnas tillgängliga på basförråd/upphämningsställen enligt lokal rutin, utan kostnad för patienterna. Aktuell läkemedelslista skrivs ut. För ordinationsstöd palliativa vidbehovsinjektioner, se sidan 2.

För dospatienter

Läkare på sjukhus eller hälsocentral ordinerar i Pascal, varje läkemedel för sig. I doseringstexten skrivs följande information: *Ska ej hämtas ut på apoteket utan beställas till basförråd via HC enligt lokal rutin, kostnadsfritt för patienten.*

För ordinationsstöd palliativa vidbehovsinjektioner, se sidan 2.

Sjuksköterska kommunal hemsjukvård eller särskilt boende

Efter att vidbehovsinjektioner ordinerats av läkare ansvarar sjuksköterska i kommunal hemsjukvård för att en trygghetsbox/injektionsläkemedel och aktuell läkemedelslista finns att tillgå i hemmet hos patienten när behov av vidbehovsinjektioner kan uppstå. En trygghetsbox innehåller en mindre

mängd av de aktuella injektionsläkemedel som vanligtvis ordineras vid vård i livets slut, samt sprutor och spetsar.

Trygghetsbox/injektionsläkemedel hämtas antingen från basförråd placerade på särskilda boenden, på hälsocentraler eller på PAVA-avdelningar. Se lokala rutiner för den kommun som du jobbar i.

De lokala rutinerna ska även beskriva hanteringen av trygghetsboxar och injektionsläkemedel såsom ordination, beställning, utlämning, förvaring och journalföring av narkotiska preparat.

Ordinationsstöd: Palliativa vidbehovsinjektioner

Smärta:

Mot smärta till patienter som inte tidigare tar opioider:

Injektion Morfin 10mg/ ml 0,25-1 ml (2,5-10 mg) sc vb mot smärta. Justera dosen efter ålder och njurfunktion.

Mot smärta till patienter med stående opioidmedicinering:
ge 1/6 av den parenterala dygnsdosen Morfin subcutant.

Observera att olika opioider inte är dosekvivalenta, T Morfin 10 mg motsvarar ca 3-5 mg sc/iv.

Om patienten har njursvikt kan man överväga att ordinera Oxynorm 10mg/ml, 0,25 - 1 ml (2.5 – 10 mg) sc vb istället för Morfin.

Oro/ångest:

Injektion Midazolam 5 mg/ ml. 0,25 – 1 ml (1,25 - 5 mg) sc vb vid oro/ångest.

Rosslighet:

Injektion Robinul 0,2 mg/ml. 1 – 2 ml (0,2 - 0,4 mg) sc vb mot sekret i luftvägarna.

Illamående/Förvirring:

Injektion Haldol 5 mg/ml 0,2 - 0,5 ml (1 - 2,5 mg) sc mot illamående eller vid förvirring, 1-2 ggr/dygn.

Andnöd:

I första hand Morfin, i andra hand Midazolam i dosering enligt ovan.

Injektion Furosemid 10 mg/ml, 2 - 4 ml (20 - 40 mg) sc/iv kan ges vid hjärtsviktsorsakad andnöd, vätskedrivande.

Referenser:

[Nationellt vårdprogram palliativ vård, kortversion.](#)

[Konverteringsguide för opioider](#)